

A Győri Ítéltábla a dr. Endrész Előd ügyvéd által képviselt **felperesnek** a Bíró és Társa Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes** ellen személyiségi jog megsértése iránt indított perében a Tatabányai Törvényszék 2018. május 2. napján kelt 4.P.20.173/2017/32. számú ítélete ellen a felperes által 34. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyalás alapján - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperes javára 15 napon belül 31.750 (Harmincegyezer-hétszázötven) forint másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint felperes a **Település 1** szám alatti ingatlanban él. 14 éven keresztül reggel 6 órától este 10 óráig a felperes a házából hangszórón keresztül folyamatosan ugyanazon komolyzenei darabot játszott, mely tevékenységgel 2015 júniusában - **A K** szlovák köztársasági elnöknek a házhoz való látogatása időpontjában - hagyott fel. A felperes tevékenysége az utcában és a környéken felháborodást okozott, több bírósági és hatósági eljárás volt folyamatban, a környéken lakók közül többen alvászavarral és egészségügyi problémával küzdöttek a zene miatt, elköltözni azonban nem tudtak, mivel éppen a zene miatt nem volt vevő a házukra.

Felperes magatartása magyarázatát abban jelölte meg, hogy a zenével a szomszédos kutyaugatást akarja túlharsogni. A zene megszüntetése után - azon cél állítása mellett, hogy a házától kíván távol tartani másokat - egy börtönviselt férfit költöztetett oda **Település 2**ről egy rövid időre, majd **Település 3**ről szeretett volna szükséglakásokban élőknek toborozni, azonban eljárása során az autója oldalablakát betörték. Az eset kapcsán rendőri intézkedésre is sor került, melynek során azcom weboldal munkatársa a felperesről egy fényképet készített, mely a felperest nem öncélúan sértő, bántó, megalázó, lealacsonyító módon ábrázolja, ugyanakkor a felperes kinyilvánította, hogy nem járul hozzá, hogy a fényképét nyilvánosságra hozzák.

Felperes a fenti ingatlanán jól látható módon elhelyezett egy lapot, melyen feltüntette blogjának címét (**n.b.sk**), mely weboldalon nyilvánosságra hozta, hogy ő a zenélő ház tulajdonosa. Facebook profilján leírta, hogy miért zenél, és hogy a zene miatt nem szól már. Említést tett arról, hogy elköltözött **Település 1**ről, és nem ment el a korábbi tevékenysége miatt indult eljárás kapcsán a bírósági tárgyalásra.

2015. december 7. napján az alperesi műsorszolgáltató „**Megtorlásra készül a zenélő ház tulajdonosa**” címmel cikket jelentetett meg azcom korábban megjelent cikke és fotója alapján.

(Első cikk.) A cikkben a fent említett fotó is szerepelt, melyen a felperes épp az iratait adja át **Település 3**en egy szlovák rendőrnek. A cikk leírta, hogy fél éve nem szól a zene a ... utcában, melynek lakói 14 évig **P D** sípolással és recsegéssel kísért énekére keltek és feküdtek. A ház tulajdonosa albérlőtől - egy **Település 2**ről **Település 1**ba költöztetett roma családtól - is megszabadult. Egy blogbejegyzés jelent meg a zenélő ház tulajdonosától, **N É** től, aki állítása szerint elköltözött **Település 1**ből albérletbe, és csak időnként látogat a városba. Szerinte a szomszédai provokálják, állítása szerint leskelődnek utána, leköpdöste egy férfi, arcába kiabálta, hogy bolond, idióta, s más is levideózta. Ezen kívül a cikk idézte a **n.b.hu** c. blogoldalon a felperes által nyilvánosságra hozott alábbi nyilatkozatot:

„Rám erőltették ezt is, már annyira undorodok töletek szomszédoktól, **Település 1**től, hogy jövőre tél után 5-6 cigány családot költöztettek a telkemre, hogy ne kelljen a fahajtások kivágása és az általuk okozott károk helyreállítása végett **Település 1**ba mennem, és veszek nekik hifit is, hogy ők se hallják mit ordibáltok nekik.” „A hírhedt ... romatelepről hoztam ide egy roma férfit, aki (...) 17 évig volt börtönben. Láttam a bírósági papírokat is. Reméltem, őrizni fogja a házamat, mert a **település 1**i patkányféreg folyamatosan kárt tett benne, pénzemet, bútoraimat, értékeimet ellopták és ezt végignézte, közbe nem avatkozott, a gyilkosságért, rablásért, többszörös testi sértésért 17 évig börtönben ült cigány ember, mert félt a két **település 1**i patkányféregtől.” „Ilyen ocsmány népségnek sem nevezhető, de még patkánynak sem, patkányféregket sehol a világon nem láttam. Hazug, becstelen, aljas, eszetlen, idióta, lump, tehetetlen, szemét söpredék, agresszív, a különbnek szándékosan ártó, gané, ócska, köztük pszichiátrián is kezelt, értelmi fogyatékos, semmitérő, okádék patkányféregek.”

2006. november 15. napján „**Bírósági döntés született a település 1i zenélő házról**” címmel - forrásként .../...com megjelölés mellett - az előző cikkben is szereplő képhez kapcsolódóan az alperesi műsorszolgáltató újabb cikket jelentetett meg. **(Második cikk.)** Ebben leírta, hogy **N É** a zenélő ház tulajdonosa, a tárgyalásra nem ment el, csak egy beadványt küldött, a kerületi bíróság megerősítette azt az ideiglenes intézkedést, amely arra utasítja a **település 1**i zenélő ház tulajdonosát, hogy tartózkodjon a békés együttélést zavaró ténykedéstől. A cikk leírja a ház történetét, közte azt is, hogy a választások után egy **település 2**i roma családot költöztetett a felperes a háza udvarára, majd kitette őket és **Település 3**en próbált új lakókat toborozni, ahol a megjelent fotó is készült róla. **Település 4**ban bemutattak a zenélő házról egy monodrámát, s tüntetés is volt az utca csendjéért. **Település 1** polgármestere is nyilatkozott a cikkben, hogy milyen találkozókat próbált eszközölni a probléma megoldása érdekében.

Az esetről számos szlovákiai és magyarországi weboldal az évek során többször beszámolt, a ...**N** című műsora riportot készített, a **M F** rádió egy helyszíni adást sugárzott felperes háza előtt. Időközben a felperes ismét visszakapcsolta a zenét.

* * *

Felperes keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes a fenti cikkekkel megsértette a képmáshoz, személyes adatai védelméhez (név, lakcím), illetve a magánélethez való személyiségi jogait, s a tényállásban írtakkal az alperes engedély nélkül tette közzé szellemi termékei egy részét. Kérte, hogy kötelezze a bíróság az alperest képmása, keresztnév- és vezetékneve, és a magánéletéről szólóan közölt információk törlésére, egyúttal tiltsa meg ezek nyilvánosságra hozatalát és marasztalja 1.000.000 forint sérelemdíjban.

Az első cikkel kapcsolatosan azt sérelmezte, hogy az alperes nyilvánosságra hozta képmását, keresztnév- és vezetéknevét, illetve azt, hogy ő a **település 1**i zenélő ház tulajdonosa, megsértette magánéletét, szellemi alkotását, s mindezt akkor tette, amikor már fél éve nem is hallatszott a

házából a zene. Magánéletének adatai nyilvánosságra hozatala kapcsán sérelmezte annak közlését, hogy júliusban az albérlőtől megszabadult, a ház azóta látszólag üresen áll, és állítása szerint elköltözött **Település 1**ből és jelenleg albérletben lakik, és csak időnként látogat a városba. Előadta, hogy sem az alperesnek, sem a nagy nyilvánosságnak nincs semmi köze ahhoz, hogy hol lakik, vannak-e albérlői a kérdéses házban, melyre vonatkozóan megosztott információ betörőket, tolvajokat is odavonzhat.

A második cikk kapcsán sérelmezte, hogy az alperes tiltakozása ellenére nyilvánosságra hozta a képmását, illetve - annak ellenére, hogy már 17 hónapja nem hallatszott a zene a házból - személyi adatait, keresztnév- és vezetéknévét, azt, hogy a zenélő ház tulajdonosa. E tényről az alperes is tudott és megírta azt is, hogy korábban kerülte a nyilvánosságot, így egyértelmű, hogy szándékosan sértette meg személyiségi jogait. Magánélete körülményeiből jogsértően hozta nyilvánosságra, hogy egy **település 2**i roma családot költöztetett a háza udvarára, majd néhány héten belül kitette a szűrőket, ezt követően **Település 3**en akart roma albérlőket toborozni a házba, bírósági tárgyaláson nem vett részt, csupán írásbeli állásfoglalást küldött, s azt, hogy azért fordul bírósághoz, mert úgy vélte, hogy a 2015. június 10-i ideiglenes intézkedés sérti személyiségi jogait.

Utalt arra, hogy soha nem tett fel magáról képet, sem az internetre, sem a facebookra, s kerülte a nyilvános szerepléseket. Képmása nem tömeg vagy nyilvános közéleti szerepléséről készült felvétel, így hozzájárulása nélkül nem lett volna nyilvánosságra hozható. Az alperes ráadásul színesben, arcát jól láthatóan ábrázoló olyan fényképfelvételt hozott nyilvánosságra, mely felvétel tiltakozása ellenére készült, annak nyilvánosságra hozatalát megtiltotta, amit a két intézkedő rendőr is hallott. Ráadásul a fotó őt otthoni hajviselettel, otthoni öltözetben mutatja - ahogyan azelőtt soha nem jelent meg a magánlakásán kívül -, s valamilyen számítógépes program segítségével kövérítették, csúnyították is az arcát, így a képmás nyilvánosságra hozatala amiatt is jogsértő, mert az alperes lealacsonyító, megalázó, bántó, sértő módon hozta nyilvánosságra azt.

Az alperes egy térségi médiaszolgáltató, az ügygel foglalkozó más sajtószerzők (...com, p.sk, o.hu. és a T) nem helyi, hanem országos médiák, ezért sokkal nagyobb sérelmet jelentett neki, hogy a lakóhelyén is közzé tették az alperes cikkei fotóját és a fentieket, azóta Magyarországon és Szlovákiában is felismerik.

Álláspontja szerint az nem közügy, hogy a szomszédjai hallják a zenéjét. A szlovák köztársasági elnök sem miatta érkezett a városba, nem tett olyan nyilatkozatot, hogy tarthatatlan lenne a helyzet. Az, hogy az iratait egy intézkedő rendőrnek átadta, ugyanígy nem a közhatalom gyakorlása szempontjából közérdeklődésre számot tartó tájékoztatás, nem érint közügyet. Ahhoz sincs köze senkinek, hogy kit kíván magánlakásába beköltöztetni. **Település 3**en sem őt támadták meg, csupán az autója oldalsó üvegét törték be. Amit az alperes molinóként jelzett, az csupán egy A4-es nagyságú papír volt.

Rámutatott, hogy Facebook oldalát nem ő üzemelteti, a blogot valóban ő alapította, de valaki oda feljár és átír dolgokat ezzel kapcsolatosan feljelentést is tett. A honlapján megjelentek olvasottságát egyébként sem lehet összehasonlítani az alperesi cikkek olvasottságával.

* * *

Az alperes a kereset elutasítását és a felperes 250.000 forint + Áfa ügyvédi munkadíjban történő marasztalását kérte.

Arra hivatkozott, hogy a felperes ügye közérdeklődésre számot tartó, a ...N című műsora is riportot készített erről 2014-ben, 2015 júniusában pedig a szlovák köztársasági elnök is látogatást tett a háznál, kifejezve azt, hogy a helyzet tarthatatlan. Tájékoztatása tényszerű volt, a jelen kor történéseinek bemutatására irányuló, közérdeklődésre számot tartó tájékoztatásként nem jogsértő. Az ügy részletei, közismert tények voltak, melyeket a felperes maga hozott nyilvánosságra blogoldalán és Facebook oldalán is.

A felperes neve, illetve az, hogy ő a **település 1i** zenélő ház tulajdonosa, annak ténye, hogy onnan elköltözött közismert tény, számos cikk jelent már meg erről a sajtóban, ahol a felperes neve is feltüntetésre került. Emellett a felperes maga helyezett ki egy molinót a házára, melyen szerepelt a **n.b.sk** felirat, illetve a Facebook oldalának neve is „E N zenélő ház”.

A **képmás** és a sérelmezett cikkek forrása azcom weboldal volt, ahol a felperes képmása már 2015. június 2. napján megjelent, ő csak - ahoggy számos média -csupán átvette azt. A fényképfelvétel nyilvánosságra hozatala nem volt öncélú, a fotó **Település 3en** egy igazoltatás közben készült, amikor a felperes a szükséglakásokban élők közül szeretett volna a házába lakókat toborozni, de az ott lakók nem látták szívesen és a furgonja szélvédőjét is betörték. A fénykép a felperest nem sértő, bántó, megalázó, vagy lealacsonyító módon ábrázolja.

A felperes az alperes által igényelt ügyvédi munkadíj összegét kifogásolva pervesztessége esetére annak mérséklését kérte.

* * *

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét ítéletével elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 250.000 forint + Áfa ügyvédi munkadíjból álló perköltséget, továbbá az állam javára külön felhívás alapján 60.000 forint illetéket.

A jogvitát a Ptk. 2:42-44. §, 2:48. §, 2:51-52. §, valamint a Sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény - a továbbiakban: Smtv. - 4. és 10. §-a alapján bírálta el.

A **tényállás megállapítása körében** rámutatott, hogy a felek előadásai a lényegi körülmények tekintetében nem voltak eltérőek, s a megjelent cikkek tartalmát okiratok bizonyították. Azt az alperes sem állította, hogy a felperes hozzájárult volna akár a fényképfelvétel, akár neve nyilvánosságra hozatalához, emiatt - mint szükségtelent és nem kellően hatorozottat- a felperes által előterjesztett bizonyítási indítványok teljesítését mellőzte (az Új Szó Kiadójának tanúkenti idézése arra vonatkozóan, hogy nem adott a felperes engedélyt képmása, személyes adatai, magánélete, magánlakása közzétételére, a két **település 3i** rendőr tanúkenti meghallgatását, annak alátámasztására, hogy tiltakozott a kép elkészítése és felhasználása, ellen a **p.sk** weboldal, illetve az **o.hu** tanúkenti meghallgatását annak bizonyítására, hogy nem adott engedélyt korábban sem személyes adatai közzétételére). Irrelevánsnak minősítette az elsőfokú bíróság azt, hogy a felperes által nyilvánosságra hozottak milyen fokban látogatott oldalon jelentek meg, ezért mellőzte a **N K Kft.** megkeresését. Rámutatott, hogy a feleknek tudniuk kell, hogy amit az internetre feltesznek különösen olyan oldalon, mint a felperes blogoldala - mely regisztráció nélkül látogatható -, az korlátlan számú emberhez juthat el, így nincs jelentősége, hogy ténylegesen egy oldalt mennyien követnek.

A **kereset érdeme vonatkozásában** rámutatott, hogy az Smtv. 4. § (3) bekezdése alapján a sajtószabadság gyakorlása nem járhat mások személyiségi jogának sérelmével, azonban a Ptk. 2:44.

§ -a szerint a **közéleti szereplő** személyiségi jogainak védelme - közügyek szabad vitatását biztosító alapjog gyakorlása érdekében szükséges és arányos mértékben az emberi méltóság sérelme nélkül - korlátozható.

Az a **felperes saját döntése volt** az, hogy közérdeklődésre nyilvánvalóan számot tartó tevékenységet folytatott azzal, hogy - zavarandó a környéken lakók nyugalma - éveken keresztül, mindennap, folyamatosan és megállás nélkül ugyanazt az áriát játszotta. Az eset **közérdeklődésre számot tartó jellegét** - nyilvánvalóan bizzarr mivoltán túl - számos tény alátámasztotta: a felek által csatolt újságcikkek, a szlovák köztársasági elnök látogatása és megnyilatkozása, a hatósági eljárások nagy száma, illetve az, hogy magyarországi televíziók és több weboldal is beszámolt róla, az, hogy tüntetést szerveztek ellene, sőt Szlovákiában az esetről színdarab is született.

Emiatt megállapította, hogy a **felperes közérdeklődésre számot tartó személy**, annak minősülne akkor is, ha nem saját döntése miatt került volna közszereplőként az érdeklődés középpontjába. A felperesnek emiatt számolnia kellett azzal, hogy a sajtó és a közvélemény fokozott figyelemmel fogja a fenti tevékenységét kísérni, és a **közérdeklődésre számot tartó élethelyzete** miatt túrnie kell azt, hogy - emberi méltósága megsértése nélkül - a közügyek szabad vitatásához biztosító alapjog gyakorlása érdekében személyiségi jogai védelme a szükséges és arányos mértékben korlátozott.

Az Smtv. 4. § (3) bekezdése alapján a sajtószabadság gyakorlása nem járhat mások személyiségi jogának sérelmével, így a felperesről készített fényképfelvétel sem használható fel automatikusan, a perbeli fotó ugyanis nem nyilvános helyen, tömegrendezvényen, vagy nyilvános közéleti szereplésen készült, azzal összefüggésben a Ptk. 2:48. § -a szerinti felperesi hozzájárulás pedig nem állt az alperes rendelkezésére. Nem osztotta az alperes érvelését, hogy a fotót a rendőri intézkedésről szóló felvételnél nyilvánosságra hozhatta, mert a konkrét esetben az ügy tárgya szempontjából a rendőri intézkedésnek nem volt jelentősége az alperes által hivatkozott nyilvánosságra hozatal lehetősége pedig arra az esetre vonatkozik, amikor maga a rendőri intézkedés a cikk tárgya.

A sajtó tájékoztatási kötelezettségéhez azonban hozzátartozik, hogy mások képmásáról felvettelt készítsen. Ezzel összefüggésben a 7/2014. (III.7.) AB határozat indokolásában foglaltak szerinti - a vélemény szabadsága és a felperes személyiségvédelme közötti - **érdekösszemérést elvégezve** arra a következtetésre jutott, hogy a konkrét esetben indokolt volt a felperes képmáshoz való jogának csorbitása. A felperest ábrázoló fényképfelvétel nyilvánosságra hozatala nem volt öncélú, az az alperes által **közzétett cikkekhez és azok tartalmához kapcsolódó volt**, hiszen azt a helyzetet mutatja be, amikor a felperes **Település 3**-ról újabb bérlőket kívánt szerezni. A felvétel - a felperes érvelésével szemben - **nem bántó, sértő, lealacsonyító, nem megalázó helyzetben ábrázolja a felperest**.

A **névviseléshez való jog sérelme** kapcsán kiemelte, hogy a felperes maga tette ki a házára azt a plakátot, mely feltünteti a nevét tartalmazó weboldalt, azaz maga hozta nyilvánosságra egy olyan, közérdeklődésre számot tartó tevékenységhez kapcsolódóan, melyet ugyancsak saját akaratából végzett.

A felperes keresetében **magánéletinek megjelölt információk** pedig e tevékenységgel szoros összefüggésben állóak, így nem tisztán magánéleti jellegűek, hanem a felperes közérdeklődésre is számot tartó oldalával kapcsolatosak. Az, hogy a felperes a szomszédai ellen lakókat akar hozni az házába, úgy játssza a zenét, hogy ő maga ott sem lakik, s hogy ezzel összefüggésben milyen eljárások voltak folyamatban, mi erről a polgármester véleménye, mind olyan információk, amely a

felperes közérdeklődésre számot tartó oldalával összefüggő. Ami pedig nem közérdeklődésre számot tartó, az is közérdeklődésre számot tartó információt támaszt alá.

Rámutatott, hogy a felperes által szellemi alkotásnak minősített írások semmilyen értéket nem képviselnek, az csupán szidalmazás, melyet a jog nem részesít védelemben, s az alperes cikk csupán idézi, amit a felperes a saját honlapján közzétett.

A perköltségről - 1.000.000 forint perérték alapulvételével - az alperes által csatolt megbízási szerződés tartalma alapján határozott. Rámutatott, hogy az igényelt ügyvédi munkadíj összegében nem volt eltúlzott, az alperesi képviselő valamennyi tárgyaláson részt vett, részletes előkészítő iratokat készített, így nem látott a szerződésben írt munkadíj mérséklésére lehetőséget, s nem osztotta a felperes azon érvelését, hogy az alperesnek nem **bpi**, hanem helyi ügyvéddel kellett volna képviseltetnie magát.

* * *

Az ítélet ellen elsődlegesen annak a kereset szerinti megváltoztatása, másodsorban hatályon kívül helyezése iránti a felperes terjesztett elő fellebbezést.

Kifogásolta, hogy nem vizsgálta az elsőfokú bíróság a zene környezeti hatásait, s hogy hatóköre alapján az mennyiben tarthatott közérdeklődésre számot.

Rámutatott, hogy bulvár cikkről beszélünk, mely minél több bört próbál lehúzni egy témáról, és ezért egy korábban akár érdekesnek tűnő ember utóéletét is leköveti, holott az utóbbi események már nem kötődnek az eredetileg érdekes történethez.

Az elsőfokú bíróság **kiindulópontja téves** a tekintetben, hogy a felperes olyan **közéleti szereplő** (közérdeklődésre számot tartó személy) lenne, aki túrni köteles képmásának és az eset körülményeinek közlését, ezért döntése törvénytört.

A közszereplői minőség a közéleti kérdések megvitatásával együtt járó közszereplés tényéhez kötött, mely mindig a konkrét helyzet szerint értékelendő. Ha a nyilvános közlés a közügyek szabad vitatását érinti, akkor az vizsgálendő, hogy az adott helyzetben a közléssel érintett személy közszereplői minőségében érintett-e. A nyilvános közlés vonatkozásában tehát **nem a vélemény-nyilvánítással érintett személyéből kell kiindulni**, hanem abból, hogy a közlés közügyek, közéleti kérdések vitatkozására vonatkozik-e (IV/1628/2016. AB határozat), az a döntő, hogy a közügyekben való megszólalást **közérdekű vitában kifejtett álláspontot tükröz-e**, mert csak a közügyek szabad vitatása kapcsán élvez automatikusan magasabb oltalmat a vélemény-nyilvánítás szabadsága (13/2014. AB határozat). Elengedhetetlen annak vizsgálata, hogy az érintett **önkéntes elhatározás** folytán vált-e a közélet alakítójává, és jelentősége van annak, hogy az érintett személynek milyen lehetőségei vannak, hogy az őket ért megnyilvánulásokra reagálhassanak (5/2015. (II.25.) AB határozat).

Az Alkotmánybíróság - az EJEB gyakorlatára utalva - már 57/2001. (XII.5.) AB határozatában megkülönböztette a politikusoktól és a tisztséget betöltő személyektől különböző kategóriaként a közéletben szereplő személyek kategóriáját, azonban **nem alakult ki egyértelmű szempontrendszer**, mely a közszereplői minőség megállapításának támpontjául szolgálhatna (az úgynevezett médiaszereplők, kivételes közszereplők kategóriája).

Amikor a felperes lakásában szólt a zene **nem volt még kivételes közszereplőnek sem minősíthető**, nem közügyekbe kívánt beleszólni, hanem a szomszédaival fennálló vitáját próbálta a maga módján orvosolni, ami **nem minősíthető közügynek**, hiszen e logika alapján valamennyi elmergesedő, több éve húzódó rossz szomszédi viszony annak minősülhetne. Ha pedig a zenélés időszakában kivételes közszereplőnek is tekintenénk a felperest, a per tárgyát képező cikk megjelenésének időpontjában már semmiképp nem volt annak minősíthető.

Ráadásul a közölt fotó a ház zenélő mivoltával semmilyen összefüggésben nem állt és az is bizonyított, hogy a kép elkészítése és megjelenése ellen a felperes tiltakozott. A fénykép a cikkhez nem ad semmilyen plusz tartalmat, azt kizárólag azért jelentette meg az alperes, - megnehezítve ezzel a felperes életét -, hogy felismerhető legyen a felperes.

Az alperes - még ha érdekes sztori is a felperes esete - fényképét, nevét, magánlakásának címét, magánéletének eseményeit nem hozhatta volna nyilvánosságra, illetve nem jelenthette volna meg. Nem közérdeklődésre számot tartó információ az, hogy kiket költöztet a felperes az ingatlanba, betörték-e a gépkocsija üvegét. Nem teljesül a fegyver egyenlőség sem, mert egy regionális médium hangosabb mint egy magánszemély, akinek csak egy Facebook oldala és egy blogja van. Az alperes jóval több embert ért el, mint a felperes, ráadásul a felperes tartózkodási helye közelében élőket, így a jogsértés hatása is intenzívebb. Amióta a kép megjelent a felperest felismerik a boltokban, az utcán, megjegyzéseket tesznek rá.

Megismételte az alperesi perköltségigénnyel kapcsolatos korábbi érvelését, utalt arra, hogy rendszeresen a tárgyalásokon kapta kézhez az alperes beadványait, emiatt több alkalommal érdemi tárgyalás sem volt tartható. Ezen beadványok kisebb változtatásokkal mindig ugyanazt tartalmazták, így a megállapított ügyvédi munkadíj - a pertárgyának értékére is figyelemmel - mindenképpen eltúlzottnak minősül, mely szempontokat az elsőfokú bíróság mérlegelésénél nem vett figyelembe.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Rámutatott, hogy hatókörvizsgálatra irányuló bizonyítási indítványa az elsőfokú eljárásban nem volt a felperesnek.

* * *

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését megalapozó, az ügy érdemi elbírálására kiható jogszabálysértést az ítéletábra nem észlelt, arra konkrétumok megjelölésével maga a fellebbezés sem hivatkozott azt meghaladóan, hogy a zene hatókörének vizsgálata elmaradt. Helyesen mutatott rá az alperes, hogy hatókörvizsgálatra irányuló bizonyítási indítvány hiányában annak elmaradását a felperes nem kifogásolhatta alappal. Emiatt az ítéletábra a másodlagos fellebbezési kérelemnek megfelelően az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére nem látott alapot, azt érdemben bírálta felül.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges és egyben elégséges körben feltárta, azt helyesen állapította meg, mind érdemi, mind a perköltség tárgyában hozott döntése - alapvetően annak indokaira is kiterjedően - helyes, ezért az ítéletábra csupán az elsőfokú ítélet indokolásának kiegészítéseként, valamint a fellebbezésben foglaltakra tekintettel mutat rá az alábbiakra.

A sajtószabadság prioritása:

Az elsőfokú ítéletben foglaltakkal szemben - az ítéletábra álláspontja szerint -- **a felperes nem közszereplő** (az új Ptk. megfogalmazásában **közéleti szereplő**), így személyéből fakadóan személyiségi jogainak védelme nem korlátozott. Az elsőfokú bíróság azon kiindulópontja **azonban** helyes volt, hogy a konkrét esetben kizárólag annak fényében lehet értékelni azt, hogy az alperes tevékenysége mennyiben sértette meg a felperes személyiségi jogait, hogy a felperes a szomszédjogi vitái rendezésére olyan sajátos eszközt választott, mely által **tevékenysége és személye egyaránt közérdeklődésre tartott számot**. Ezt a megjelent cikkek a felperes tevékenységével összefüggő műsorok, a köztársasági elnök látogatása, a számos hivatalos eljárás és az esetről született színdarab önmagukban is igazolják.

Az elsőfokú bíróság által is felhívott, a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény - Smtv. - vonatkozik az alperes tevékenységére. Az Smtv. 4. § (1) bekezdése értelmében Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét. A sajtószabadság korlátaiként fogalmazza meg az Smtv. 4. § (3) bekezdése, hogy **a sajtószabadság gyakorlása nem járhat mások személyiségi jogainak sérelmével**.

A médiarendszer egészének feladata azonban a hiteles, gyors, pontos tájékoztatás. Az Smtv. 10. §-a értelmében mindenkinek joga van arra, hogy megfelelően tájékoztassák a helyi, az országos és az európai közélet ügyeiről, valamint Magyarország polgárai és magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről. A sajtó a véleményalkotáshoz szükséges információszerzésnek, a vélemény-nyilvánításnak és a véleményformálásnak kitüntetett fontosságú eszköze, alapvető szerepe van a véleményalkotás feltételét képező tájékozódásban.

A sajtószabadság gyakorlásával érintett személyiségi jogaival tehát szembeállítható a vélemény-nyilvánítás szabadsága és az ahhoz szükséges információk megszerzéséhez való jog (Smtv. IV. cím: a közönség jogai). Ennek kapcsán figyelembe vette az ítéletábra azt is, hogy csak az emberi méltóság védelméhez való jog, s az is csak az emberi státusz jogi meghatározójaként korlátozhatatlan, mint általános személyiségi jog, a belőle fakadó részjogok - így a képmáshoz, a magánélethez való jog is - korlátozhatóak (7/2014. (III.7.) AB határozat).

A képmáshoz való jogon kívül a per tárgyává tett egyéb személyiségi jogok vonatkozásában helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy az alperes a sérelmezett cikkekben nem sértette meg a **személyes adatok védelméhez** való személyiségi jogát (neve és a település valamint az utcanév megjelölésével, azaz tágabb lakókörnyezete megjelölésével), s a cikkek **nem jelentettek önkényes beavatkozást magánéletébe** az ügy keresetben sérelmezett részletei nyilvánosságra hozatalával.

A vélemény-nyilvánítás szabadságának fókuszában a jelenkor eseményeinek, történéseinek bemutatása, illetve a közügyek állnak elsődlegesen és nem az azzal érintett személyek. A felperes keresetében magánéletiként feltüntetett információk a felperes által folytatott szomszédjogi gyakorlat folytán elveszítették tisztán magán jellegüket.

A felperes a - nevét is tartalmazó - blogcím házára történő kihelyezésével, illetve a nevét tartalmazó blogban és a Facebook profilján, annak megjelölésével, hogy ő az úgynevezett „zenélő ház” tulajdonosa, valamint szomszédai nevének és címének közlésével már maga nyilvánosságra hozta (illetve beazonosíthatóvá tette) a keresetben kifogásolt személyes adatait.

Az ügy részletei (A K szlovák köztársasági elnök látogatása; a felperes elköltözése az ingatlanból; az, hogy albérletben él; **Település 2**ről egy roma családot költöztetett **Település 1**ba, majd kiköltöztetésük után **Település 3**en roma albérelőket próbált toborozni a házába, amikor is gépjárműve szélvédőjét betörték és rendőri intézkedésre is sor került; az hogy milyen okból fordult bírósághoz; az, hogy bírósági döntés született a házról, valamint az, hogy az október 31-i tárgyaláson a felperes nem vett részt,) **mind olyan, a közérdeklődésre számot tartó cselekménysorozathoz kapcsolódó információk, melyet nagyjából maga a felperes osztott meg a nyilvánossággal.** Emiatt - védett tartalom hiányában - a felperes blogbejegyzéseinek nyilvánosságra hozatala jogsértést nem valósíthatott meg. Másrészt a közérdeklődésre számot tartó eseménnyel fennálló szoros összefüggése folytán prioritást élvezett a sajtószabadság a felperes által említett magánélethez fűződő személyiségi joggal szemben, amit a felperesnek nem közszereplőként (közéleti szereplőként) - azaz saját személyéből fakadó okból -, hanem közérdeklődésre számot tartó élethelyzete miatt kellett túrní. (Smtv. 4. § (1) bek.; Smtv. 10. §-a második mondata)

A fentiekre figyelemmel súlytalan a felperes fellebbezésének azon hivatkozása, hogy a felperes nem tekinthető közszereplőnek, illetve kivételes közszereplőnek. Annak sincs jelentősége, hogy a cikkek idején a felperes házában zenélő jellege már megszűnt, hiszen a cikkek éppen azt a cselekménysort (folyamatot) jelenítették meg, hogy a felperes a zenélést követően milyen újabb módon kívánta lakókörnyezetével fennálló konfliktusát rendezni. A felperes történetének kétségtelenül vannak bulvár jellegű elemei, azonban el nem vitathatóan közérdeklődésre számot tartó jelenkori esemény a cikkek által illusztrált helyzet.

II.

A képmáshoz való jog megsértése:

A Ptk. 2:48. § (2) bekezdése értelmében nincs szükség az (1) bekezdés szerint az érintett hozzájárulására a felvétel elkészítéséhez és az elkészített felvétel felhasználásához tömegfelvétel és **nyilvános közéleti szereplésről készült felvétel** esetén.

Előrevetíti az ítéletábra azt, hogy - az alábbiakban részleteiben és történetiségében is bemutatott alkotmánybírói jogértelmezést követően - a **legújabb bírói gyakorlat** akként alakult, hogy annak ellenére, hogy önmagában a tételes jog nem tenné lehetővé annak megállapítását, hogy a tömegfelvételen, illetve a közszereplőkön túl más esetben is jogszerű lehet a képmás érintett hozzájárulása nélkül történő nyilvánosságra hozatala, mégis a közszereplőnek nem minősülő személy emberi méltóságából fakadó képmáshoz való személyiségi joggal szemben primátust élvezhet a jelenkor eseményeiről, illetve a közügyekről való hiteles tájékoztatás, a sajtószabadság alkotmányos joga (**BH2018.248.**).

A jogalkotáshoz közelítő (alkotmánybírói) jogértelmezés háttérében az áll, hogy a Ptk. 1:2. § (1) bekezdése - mint értelmezési alapelv - szerint a Ptk. rendelkezéseit Magyarország alkotmányos rendjével összhangban kell értelmezni. Az Alaptörvény 28. cikke szerint pedig a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak. A képek bizonyos fokú szabad felhasználása nélkül a modern tömegtájékoztatás nem létezhetne, a polgári

jogi szabályok szó szerinti, merev értelmezése alapján már a felvétel készítése is engedélyköteles lenne. A sajtószabadság, mint a történeti alkotmányunk vívmánya és kommunikációs alapjog nemcsak a szabad vélemény-nyilvánítás eszköze, hanem a tájékoztatásé is (28/2014. (IX.29.) AB határozat (13) és (15) bekezdés). A sajtószabadság joga olyan kitüntetett jelentőségű alapjog, mellyel szemben a képmást védő (az emberi méltósághoz való jogból csupán származtatott) alanyi jog nem önálló alapjog, s csupán az emberi méltóság védelmének közbejöttével részesül alkotmányos védelemben és szolgálhat más alapjog korlátozásának alapjául.

A képmás engedély nélküli nyilvánosságra hozatalának esetei között a képmással való rendelkezési jog alóli egyik leglényegesebb kivétel a nyilvános közszereplés fogalma, amit a köz érdekében való megszólalás, szerepvállalás alapoz meg. Ugyanakkor **a szólás- és sajtószabadság határát kizárólag az emberi méltóság korlátozhatatlan aspektusát érintő, azaz az emberi mivolt legbensőbb lényegét sértő közlések jelenthetik** (7/2014. (III.7.) AB határozat indokolás (56)-(63), illetve 28/2014. (IX.29.) AB határozat (36) bekezdés). Emiatt amíg valamely tájékoztatás nem visszaélés a sajtószabadság gyakorlásával, az emberi méltóságot nem sérti, addig a személyiségi jogok sérelmére való hivatkozás csak ritkán alapozza meg a sajtószabadság gyakorlásának a korlátozását.

Ennek folytán a jelenkor eseményeivel kapcsolatosan a nyilvánosság figyelme elé került személyről készült képmás általában az eseménnyel összefüggésben az engedélye nélkül nyilvánosságra hozható. A jelenkor történéseinek bemutatásához fűződő érdek, mint a fényképfelvétel engedély nélküli nyilvánosságra hozatalának **alkotmányos alapja azonban általában nem érvényesül akkor, amikor a képen csak egyetlen egy személy látható. Ilyenkor a sajtószabadság és az emberi méltóság védelmén alapuló képmáshoz való jog közötti érdekütközést egyedi mérlegeléssel kell feloldani**, azt vizsgálva, hogy a képmás nyilvánosságra hozatala a jelenkor történéseinek bemutatása, illetve a közhatalom gyakorlása szempontjából közérdeklődésre számot tartó tájékoztatás körébe tartozó-e. A nyilvános helyen készült, nem sértő, az érintett személyt tárgyilagosan ábrázoló felvétel általában nyilvánosságra hozható engedély nélkül, ha az a közérdeklődésre számot tartó tudósításhoz, a jelen kor eseményeiről való szabad tájékoztatáshoz kötődik (28/2014. (IX.29.) AB határozat (42-44) bekezdés).

Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 39. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság döntése mindenkire - így az eljáró bíróságra - nézve is kötelező. **Az elsőfokú bíróság ennek megfelelően eleget tett** a 28/2014. (IX.29.) AB határozatban foglaltak alapján a jelen esetben is elvégzendő **érdekösszemérésnek**, a sajtószabadság és az emberi méltóság védelmén alapuló képmáshoz való jog ütközését egyedi mérlegeléssel és helyes jogértelmezéssel oldotta fel. Helyesen mutatott rá, hogy a felperesről készült fotó akkor készült, amikor **Település 3**-ról újabb bérlőket kívánt a felperes szerezni, így egyértelműen a közölt cikk tartalmához kötődő, nem tekinthető öncélúnak. A fotó nem kizárólag a felperest szerepelteti, egy olyan szituációt jelenít meg, mely szorosan kapcsolódik a cikk tartalmához, azt a pillanatot rögzíti, amikor a szomszédjogi háború más formában (a kérdéses ingatlanba újabb bérlők beköltöztetésével történő) folytatása érdekében eljáró felperes - a gépkocsiján keresztül - maga is támadás áldozatává vált.

Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság arra is, hogy nem megalázó helyzetben ábrázolták a felperest, nem volt bántó, sértő, lealacsonyító a képmás felhasználása, és - a felperes állításával szemben - az sem volt megállapítható, hogy a fotó manipulált lenne.

A fotó közzétételére közérdeklődésre számot tartó körben került sor, az érdekek összeütközésének feloldásakor a bíróságnak is erre kellett fókuszálnia (17/2016. (X.20.) AB határozat 28-29.

bekezdés). A képmás nyilvánosságra hozatala belül maradt a jelen kor történéseinek bemutatásán, illetve a közérdeklődésre számot tartó tájékoztatás keretein, nem sérti a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (Mttv.) 7. § (1) bekezdése szerinti jóhiszeműség és tisztesség követelményét (3/2017. (II.21.) AB határozat 24-25. bekezdés).

Annak tehát a jogvita elbírálása (az alperes felelőssége) szempontjából nem volt jelentősége, hogy a képmás nyilvánosságra hozatalához a felperes hozzájárulásával nem rendelkezett, s annak sem, hogy nem elsődleges, hanem átvett tartalomként jelenítette meg írásait, illetve annak sem, hogy a közzétett fényképfelvételt nem ő készítette.

III.

Az elsőfokú perköltség:

A Pp. 75. § (1) bekezdése szerint a perköltség - a törvényben meghatározott kivételeket nem tekintve - mindaz a költség, ami a felek célszerű és jóhiszemű pervitelével kapcsolatban akár a bíróság előtt, akár a bíróságon kívül merült fel. A szabad ügyvédválasztás keretében a Tatabányai Törvényszék előtt történő képviselet ellátására **bpi** székhelyű ügyvédi iroda részére adott megbízás nem tekinthető a Pp. 8. §-a szerinti jóhiszemű joggyakorlás követelményével ellentétes cselekménynek, így alappal nem kifogásolható.

A csatolt megbízási szerződés szerinti ügyvédi munkadíj a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdése alapján csak indokolt esetben, akkor mérsékelhető, ha az nem áll arányban a per tárgyának értékével, vagy a ténylegesen elvégzett ügyvéd tevékenységgel. Konkrét esetben ez a per során tartott tárgyalások számát is figyelembe véve - értékelve az alperesi jogi képviselő tárgyalásokon történő megjelenését, annak időszükségletét és a szükségszerűen felmerülő útiköltséget is - nem tekinthető eltúlzottnak.

A fentiekre tekintettel az ítéletábra a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a másodfokú eljárással összefüggésben felmerült költségei (megfizetett fellebbezési eljárási illeték, illetve a jogi képviseleti költség) viselésére köteles, ugyanakkor köteles az alperes oldalán felmerült másodfokú eljárási költség megtérítésére is, mely az alperest képviselő ügyvéd 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a.) pontja, 3. § (5) és (6) bekezdése alapján a kifejtett tevékenységgel arányban meghatározott munkadíjából áll.

Győr, 2018. november 8.

Dr. Lezsák József sk.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros Zsolt sk.
előadó bíró

Dr. Maurer Ádám sk.
bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó